

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת חוקת

הגיליון השבועי לכל יהודי 912

ו' בתמוז התשס"ד
(25.6.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב

חב"ד

יש חדש

התוועדויות חג-הגאולה

בכל רחבי הארץ ייערכו א"ה ביום חמישי ובשבת-קודש התוועדויות מיוחדות לרגל חג-הגאולה י"ב-י"ג בתמוז. בהתוועדויות הללו יספרו את סיפור המאסר והגאולה של הרבי הקודם מליובאוויטש, ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, ויפיקו את הלקחים האקטואליים. בתי-חב"ד מזמינים את הציבור לבוא להתוועד יחדיו, שבת אחים גם יחד, לשמוח בשמחת הגאולה, ולשמוע דברים מפי רבנים, משפיעים חסידיים ואישי-ציבור.

הרבי ביקול החסידות'

מערכת קול החסידות משתכללת ומציעה עכשיו מדור מיוחד בקולו של הרבי מליובאוויטש: שיחה יומית, שיחות מהחדש, מאמרי חסידות, סיפורים ופתגמים, תפילות, ניגונים, יחידויות לחתנים וכלות ועוד. טל' 02-5381111, וכניסה למדור בהקשה 1.

גיליונות כרוכים

בימים אלו הגיעה מהכרייה כמות מצומצמת של הכרך התשיעי של גיליונות 'שיחת-השבוע', שבו גיליונות 801-900, מהשנים תשס"ב-תשס"ד. עדיין נותרו גם מקצת הכרכים הקודמים. הכמות מצומצמת וכל הקודם זוכה. טל' 0704120-1700.

סיפורי התנ"ך

יוזמה נאה של הסופר חיים נתיב: סיפורי תנ"ך מעובדים לילדים. הטקסט מנוקד, איורים מרהיבים, והסגנון קולח. לפנינו שלושה ספרים המספרים על שמואל ושאל, האחד על מלחמת עמלק, השני על מלחמת יבש-גלעד והשלישי על מלחמת מכמש. טל' 0704120-1700.

זמני השבוע

ייושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניירוק

כניסת השבת	7:13	7:28	7:21	7:29	7:21	7:21
צאת השבת	8:31	8:34	8:35	8:32	8:27	8:22

פרקי אבות: פרק ה'

03-9606169

פקס:

www.chabad.org.il

אינטרנט:

chabad@chabad.org.il

דואר אלקטרוני:

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הנקודה שבה נזרע הניצחון

כאשר יהודי עומד בנחישות על אמונתו, בכוחו לנצח גם אימפריה אדירה כמו רוסיה הסובייטית. בנקודה הזאת נזרע הניצחון של עם-ישראל על הקמים עליו

אחד ושני עולמות, והאקדה לא מפחידני".

המאסר הזה בא לאחר שהשלטונות עמדו על היקפה ונחישותה של הפעילות המחתרנית שניהל הרבי. שליחו וחסידיו הגיעו לכל פינה ברחבי המדינה. פתחו בתי-כנסת חשאיים, ייסדו 'חדרים' ושיבות, בנו מקוואות, הנהיגו שחיטה כשרה, מלו תינוקות. המשטרה החשאית עצרה את הפעילים, אך מיד באו במקומם אחרים. התלמידים הושלכו לכלא, אך בצאתם נמלטו למקום אחר והוסיפו ללמוד תורה. שום דבר לא הרתיע את המחתרת הזאת — לא מאסר, לא הגליה לסיביר, אפילו לא מוות. ואז גמלה בלב השלטון ההחלטה, לפגוע בראש המחתרת — ברבי.

תהליכים נסתרים

מה אפוא קרה? מדוע נאלץ השלטון הרוסי העריץ לסגת אט-אט מכוונתו, עד שניתנה ההוראה לשחרר את הרבי? היו קצת לחצים בקרב לאומיים, הייתה פעילות דיפלומטית, ואחרי הכול אין לזה הסבר. זה היה נס גלוי מאת ה'.

המאבק הזה הוכיח, שכאשר יהודי עומד על שמירת התורה והמצוות, בסופו של דבר בכוחו לנצח גם אימפריה אדירה. בנקודה הזאת נזרע הניצחון של עם-ישראל, כפי שבא לידי ביטוי בהמשך הפעילות המחתרנית במשך כל שנות הקומוניזם, עד קריסתו הסופית בשנים האחרונות.

גם ההתמוטטות הזאת הייתה בלתי-צפויה לחלוטין. עובדה שכל המומחים לא הצליחו לחזותה. מתברר, שמתחת לתהליכים הטבעיים פועלים כוחות רוחניים רבי-עוצמה, והם שקובעים בסופו של דבר את המתרחש.

הדבר הזה מאפיין מאוד את תקופתנו. כל העת מתחוללים אירועים בלתי-צפויים. שוב ושוב אנו מופתעים מול המאורעות. עלינו לזכור שכל זה אינו אלא הכנה למאורע הגדול ביותר — הגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח-צדקנו.

כל מאבק בין שני צדדים יש נקודה שבה נזרעו זרעי הניצחון של צד אחד ונקבעה תבוסתו של היריב. ייתכן שהניצחון עצמו יבשיל כעבור זמן ממושך, אבל במבט לאחור אפשר יהיה להצביע על שלב מסויים שבו כבר הוכרע הקרב.

עדיין חיים עמנו אנשים שזוכרים היטב את המאבק הקיומי שנאלץ העם היהודי לנהל נגד האימפריה הקומוניסטית. המאבק הזה התנהל עשרות שנים, פשט צורה ולבש צורה. הוא התחיל ברדיפות נגד יהודי המדינה על-ידי הקומוניסטים ונמשך במדיניות עוינת כלפי ישראל ובסירוב לאפשר ליהודים לעלות לארץ. המאבק הזה הוכרע בתבוסה גמורה — עם-ישראל חי וקיים, ואילו הקומוניזם קרס וברית-המועצות התמוטטה והתפרקה לרסיסים.

כשבעים שנה נמשך המאבק, מהקשים שנכפו על העם היהודי, אולם הקרב הוכרע בפועל לפני שבעים ושבע שנים, בי"ב-י"ג בתמוז תרפ"ז (1927). באותו יום נאלצו הקומוניסטים לחרוק שיניים ולשלח לחופשי את גדול הלוחמים נגדם — את הרבי יוסף-יצחק שניאורסון, האדמו"ר השישי של חסידות חב"ד.

אקדה שאינו מפחיד

במבט לאחור קשה מאוד להבין זאת. בימים האפלים ההם נאסרו וחוסלו מאות-אלפים מ'אויבי המהפכה'. לא היה צורך בלתי-משפט ובחקירות מסובכות. החקירות שנעשו נועדו למטרה אחת ויחידה — לעלות על עקבותיהם של אנשים נוספים, ולא כדי להוכיח את אשמתו של הנחקר. אנשי הנקודת-נהנו מסמכות אדירה, ולא נרתעו מלאסור ומלחסל שרים ואישי-ציבור נכבדים, רבנים ולהבדיל כמרים, גנרלים ואנשי-מדע דגולים.

זו גם הייתה מטרתם כשאסרו את הרבי. "בעוד 24 שעות תמות בירייה", פלט לעבור אחד החוקרים. הרבי הגיב על איום דומה בקור-רוח: "אקדה יכול להפחיד אדם שיש לו אלים רבים ועולם אחד. לי יש אלוקים

'ענני-כבוד' ו'באר' בחיי היום-יום

אור שמגיע למטה

כדי לעבור את קשיי ה'מדבר' זקוק יהודי גם ל'מים'. התכונה הבולטת במים, שהם שואפים תמיד לרדת ולנזול למטה. המשמעות הרוחנית של ה'מים' היא – שצריך להוריד את אור התורה למטה, לכל יהודי ויהודי בדרגה שבה הוא נמצא.

יכול יהודי לחשוב, שהואיל והוא אדם פשוט, אין בכוחו לקבל חיות וכוחות מהתורה. על כך אומרים לו, שהתורה היא בבחינת 'מים' – היא יורדת ומגיעה עד למטה-מטה.

גם יהודי שיודע אך ורק לקרוא את מילות התורה, ואין הוא יודע את פירוש המילים, סופג את קדושתה של התורה ושואב ממנה כוחות, כי האור של התורה מגיע דרך המילים הקדושות גם לתוך נפשו, ומסייע לו להתמודד עם קשיי העולם הזה הגשמי.

(לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 333)

בני-ישראל, בהיותם במדבר, היו מוקפים ב'ענני-הכבוד'. המדרש מספר, שהעננים הללו היו ענני-פלא – הם הגנו על בני-ישראל מכל הכיוונים, הרגו את המזיקים, יישרו את הדרכים ואף ניקו וגיהצו את הבגדים. כמו-כן נהנו בני-ישראל ממים זמינים, שבאו מבארה של מרים.

התורה היא נצחית וגם אירועים שהיו בעבר נושאים בתוכם מסרים נצחיים לכל זמן ולכל מקום. עניין זה, של ענני-הכבוד ובארה של מרים, מלמד יהודי כיצד להתמודד עם הקשיים הנקרים בדרכו בחיי היום-יום.

כוח מסירות-הנפש

כשיהודי יוצא אל העולם, הוא נדרש למעשה להתמודד עם 'מדבר'. העולם הזה הגשמי מכונה 'מדבר גדול נורא אשר אין בו מים'. היהודי נזקק אפוא להגנה של 'ענני-הכבוד'.

'ענני-הכבוד' שמגינים על היהודי הם כוח מסירות-הנפש הטבוע בנפשו של כל אחד

ואחד מישראל. בתוך ליבו של יהודי מצוי כוח בלתי-מוגבל של מסירות-נפש, שיכול להביא את האדם עד כדי מסירות-נפש בפועל על קידוש השם.

נקודה שמתעוררת

כוח זה עלול להיות מוסתר וחבוי, אבל ברגע האמת הוא מתגלה במלוא עוצמתו. וכפי שסיפר כ"ק אדמו"ר הרי"צ, שבימי ההפצצות בוורשה הזדמן למחסה שבו שהו יהודים מגוונים. הייתה שם הקבוצה של הרבי וחסידיו, היו אנשים בינוניים, אנשים פשוטים ואף יהודים שעד אז חשבו שאין להם זיקה ליהדות. אולם כאשר התפוצצה בסמוך פצצה וקול נפץ עז החריד את האזור, פרצה מפי כולם הקריאה "שמע ישראל".

זה הכוח הטמון בנפשו של כל יהודי. אמנם קשה להגיע לנקודה זו, אך כשמצליחים להגיע אליה – אם במצב של צרה, כמתאר לעיל, או בדרכי נועם – מסוגל גם היהודי הפשוט ביותר והקל שבקלים להשמיע אותה קריאת "שמע ישראל" כמו מנהיג בישראל.

מן המעייין

נושא השבוע: פרה אדומה

אמרת השבוע

כפייה מרצון

לאחר ששוחרר הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק) מליובאוויטש ממאסרו ברוסיה הקומוניסטית, יצא מהמדינה ושהה זמן-מה בוורשה. אחד החסידים שימש אותו בהיותו שם. יום אחד הכניס לחדרו כוס תה בחלב והניחה על השולחן. כעבור שעה נכנס לחדר וראה שהכוס עדיין מלאה. "רבי, התה מתקרר", אמר המשמש. "נו, אתכפיא", השיב הרבי (אתכפיא – זו עבודה להשתלט על התאות הגופניות).

נזעק החסיד: "אתכפיא צריכים לעשות אנשים פשוטים, לא רבי" (כפי שמבואר בחסידות שצדיק שולט שליטה מלאה בגופו הגשמי ואין הוא צריך להילחם בתאוות הגשמיות). הגיב הרבי: "אחד צריך ואחד רוצה".

יציאה החוצה

עבודת הפרה מחייבת יציאה אל מחוץ למחנה והתעסקות שם עם בהמה, כאשר המתעסק עצמו נטמא על-ידי כך, וכל זה כדי לטהר יהודי מטומאתו.

(לקוטי שיחות)

מטהר ומטמא

עבודת הפרה ממשיכה גילוי אור נעלה מספירת ה'כתר'. השפעת גילוי זה על האדם הטמא היא חיובית, והוא נטהר, אך האיש הטהור, שאינו זקוק לגילוי זה, נופל מדרגתו ונטמא. כמו סם רפואה שמרפא את החולה אבל מזיק לאדם בריא.

(אור התורה)

תרופת האמונה

"תבוא פרה ותכפר על העגל" (רש"י). חטא העגל נבע מחוסר אמונה. כתשובת-המשקל ניתנה להם מצוות פרה אדומה, שהיא חוקה, מצווה בלי טעם, וקיומה הוא בתוקף האמונה.

(רבי יצחק מוורקה)

אשליית שלמות

"ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול" (במדבר יט, ב). אם נמצא אדם מישראל הסובר שאין בו מום, שהוא כליל השלמות, משמע שלא עלה עליו עול מלכות שמים, ולכן אינו יודע עד כמה רבים מומיו.

(החזוהי מלובלין)

עול לטהרה

אין ברייה כשרה לשמש לטהרה אלא לאחר שעלה עליה עול של אחרים, ושעדיין לא נדבקו בה סייגים חיצוניים של החברה והסביבה.

(הרב שלמה-יוסף זיין)

סיוע מן השמים

עשיית הפרה, שנועדה לטהר את הטמא מטומאתו, רומזת לעבודת התשובה. לכן נעשתה על-ידי אלעזר מלשון 'אל-עזר', שכן הכוח לעשות תשובה ניתן מן השמים, כמאמר חז"ל (שבת קד): "הבא ליטהר מסייעין לו".

(אור התורה)

קשרי מחשבה

הימים ימי מלחמת העולם השנייה. אלפי פליטים יהודים, ובהם המוני חסידי חב"ד, בורחים ממרכז רוסיה ומפולין העשנה ומוצאים מקלט זמני בטשקנט ובסמרקנד. ר' מענדל פוטרפס, אברך נמרץ כבן שלושים וחמש, מחסידי הנאמנים של האדמו"ר רבי יוסף-יצחק שניאורסון מליובאוויטש (הריי"צ), מתמסר, עם חסידים נוספים, להקים מערכת חינוך לצעירים הרבים מקרב הפליטים.

ר' מענדל, יתום מלידה, הנושא את שם אביו, ניהן בחוש מפותח במיוחד לאהבת הזולת. איש ממוחל ובעל תחבולות, מוצא פתרון לכל בעיה. בחושו המסחרי הוא רוקם כמה עסקות מוצלחות, שאת פירותיהן הוא מעביר היישר למערכת החינוך שהוא מפעיל ולעזרת משפחות נזקקות.

המלחמה תמה. שלטונות רוסיה מאפשרים לפליטים מפולין לשוב לארצם. יהודי רוסיה מבקשים לנצל פריצה זו כדי לצאת מגבולות המדינה הטוטליטרית. מקצתם נהפכים ל'בנים' ו'בנות' של הפליטים האמיתיים. אחרים מזייפים תעודות-אזרחות פולניות. הבריחה בפועל מתנהלת דרך מעבר הגבול בלבוב (למברג). גם כאן יזם של ר' מענדל בחושת בקדרה והוא נמנה עם ראשי המערכת העוסקת בזיוף התעודות והבריחה.

בא' בטבת תש"ז עוזב ה'אשאלון' (מסע ברכת-משא) הגדול האחרון את לבוב, ועליו כמאתיים משפחות של חסידים. מיד לאחר מכן פותחת הבולשת הסובייטית במצוד נרחב אחר החסידים שנשארו בלבוב ואחרי אלה מהם שהצליחו לברוח לערים אחרות.

ר' מענדל הוא מהיחידים שנשארו בלבוב וטרם נתפס. כעת, לאחר שסייע לרבים אחרים לצאת מהמדינה, הוא מצטייד בדרכון פולני מזויף. במחצית השנייה של חודש שבט הוא עולה על רכבת נוסעים רגילה היוצאת לפולין. עמו משפחת חסידים נוספת ושלושה 'בנים' – בחורי-ישיבה – שהוצמדו לה.

באמצע הדרך, לא-הרחק מנקודת-הגבול שליד העיירה פרימישלאן, עולים לקרון אנשים לבושי בגדים אזרחיים. "הם חולמים חלומות טובים", פולט אחד מהם, כשהוא מסמן לעבר 'משפחת' החסידים. אחד ה'בנים' שומע את הדברים ולא מייחס

רבי מול הקומוניזם

סיפור מאסרו וגאולתו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ מליובאוויטש, בימי האימים של השלטון הקומוניסטי, הוא מופת לעוזרו ווללה החסידי הבלתי-נכנע. הרבי היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייצב מול המשטר הקומוניסטי ולנהל מערכת ענפה של חיי יהדות מחתרתיים, מתחת לאפו של השלטון.

מאסרו של הרבי קרה בשנת תרפ"ז, לאחר סדרה של אימים ואזהרות. בלנינגרד היה מוסד של ה'יבסקציה' [=המחלקה היהודית] ושמו 'שול און בוך'. מטרת המוסד הייתה להפיץ ספרות קומוניסטית ואת עיתון ה'יבסקציה', 'אמת', ולהרבות בהטפה ותעמולה אנטי-דתית. בשנת תרפ"ז נוכחה ה'יבסקציה, לתדהמתה, שמספר החברים במוסד מתמעט, מספר המנויים של העיתון יורד וגם ההכנסה הצטמצמה.

יו"ר ה'יבסקציה' כינס אספה, לחקור ולגלות את הסיבה לכך. על שאלתו הראשונה ענו כולם פה אחד: "בעינינו מתגורר לאחורונה הרב שניאורסון. בהשפעתו, החלו מחדש להתווסף מתפללים בכל בתי-הכנסת, והוא יסד 'חברות תהלים', שיעורי גמרא ועוד. קשה לנו ללחום נגדו כי כוחו רב". שמע היו"ר את דבריהם, חמתו בערה בו והוא קרא: "חייבים לסלקו מן הדרך!".

גזע אבות קדושים

ביום שלישי, י"ד בסיוון תרפ"ז, בחצות הלילה, הגיעו סוכני הג'פ-או אל בית הרבי, חיפשו בו, והרבי נעצר והובל למאסר בבית-הכלא הנודע לשמצה בשם 'שפאלוקי'. בראש הפלוגה עמדו שני קומוניסטים יהודים צעירים, נחמסון ולולב שמם.

בטרם עזב הרבי את ביתו, ביקש למסור, שהחסידים יאמרו תהלים בבתי-הכנסת ולהודיע לכולם שהמאסר לא יפריע להמשך מלאכת-הקודש. יש להמשיך בעבודה למרות הכל.

את התפילין של הרבי החרימו שלטונות הכלא. הרבי הכריז שהוא שובת רעב עד שיחזירו לו את התפילין. ביום חמישי, בשעה עשר בלילה, נקרא הרבי לחקירתו הראשונה, כשהוא בעיצומו של שביתת-רעב הנמשכת יומיים. ביום שישי אחרי הצהריים קיבל הרבי את התפילין ומיד הניחן.

ברשימותיו מתאר הרבי את תפילתו כאשר מצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהן. אנא ה'!".

שני ימי גאולה

הפעולות וההשתדלויות לשחרור הרבי, הוכתרו בהצלחה. התוצאות הראשונות היו, שניתנה פקודה מהשלטון המרכזי במוסקוה לשלטון בלנינגרד להקל את תנאי מאסרו של הרבי. בעקבות זאת החלו להתייחס אליו יחס נוקשה פחות. בשל הלחץ הגובר לא ביצע הג'פ-או הבלנינגרדי את גזר-הדין שגזרו תחילה על הרבי – מוות בירייה. במקום זה הוחלף גזר-הדין לעשר שנות גלות באיי סולובק.

שוב החלה השתדלות נמרצת, ובעקבותיה הוחלף העונש לשלוש שנות הגליה לקוסטרומה. ביום ראשון, ג' בתמוז, אחרי תשעה-עשר ימי מאסר, עלה הרבי לרכבת שהובילה אותו לקוסטרומה. בתחנת הרכבת התאסף קהל עצום, והרבי קרא לכולם להתחזק ביהדות על-אף הכול.

הפעילות לשחרור הרבי נמשכה. כעבור עשרה ימים, ב"ב בתמוז, הגיע הרבי למשרד הג'פ-או בקוסטרומה להתייצבותו השבועית. הפקיד אמר לו בנימה ידידותית: "אתה פטור מכל התייצבות נוספת. הגיעה פקודה לתת לך שחרור מלא, ואני מאושר להיות הראשון לבשר לך על גאולתך". אולם יום זה היה יום חג בעיר, ולכן לא ניתנה לרבי תעודת שחרור עד למחרת, יום רביעי י"ג בתמוז. מאז נקבעו ימי י"ב-י"ג בתמוז לחג הגאולה בקרב החסידים.

קשים. ר' מענדל אינו נשבר ושומר על רוח איתנה ועל גאוה יהודית וחסידית במשך כל החקירה. "זהו זה", זורק אליו החוקר בחיוך ארסי, "עכשיו אתה בידניו". ר' מענדל מביט בחוקר בבוז ועונה: "לא מכוחכם נאסרתי ולא בהסכמתכם אשחרר".

להם חשיבות. אך כשהרכבת עוצרת בתחנת פרימישלאן, מתבררת כוונתם. משני עברי הקרון מתפרצים חיילים חמושים ברובים מכודנים ומצוים על 'המשפחה הפולנית' להתלוות אליהם. חקירתו של ר' מענדל נמשכת כשלושה חודשים והיא מלווה עינויים

לכל אורך החקירה נוקט ר' מענדל קו טיעון אחיד: "איני יכול לחיות בלעדי רבי. כל מה שעשיתי היה אך-זורק כדי להגיע אליו. הרבי גורש על-ידכם ונמצא באמריקה, על-כן מוכרח הייתי לברוח לשם. אילו הייתי באמריקה והרבי כאן, הייתי עושה את הדרך משם לפה". החוקרים אינם משתכנעים מהטיעון המקורי.

בערב ל"ג בעומר תש"ז מובא ר' מענדל לפני 'טריוקה' (בית-דין שדה בהרכב של שלושה 'שופטים') ונדון בר-במקום לשמונה שנות מאסר וגלות בסיביר, בצירוף עבודה 'מתקנת'.

הידיעה המעציבה על תפיסתו ברגע האחרון של ר' מענדל מגיעה אל בני-משפחתו, שהקדימו לצאת מרוסיה וכעת הם בלונדון. ר' מענדל, שכלל אורך החקירות חשב רק על דבר אחד – איך להימנע מלומר דברים שעלולים לחשוף דמויות נוספות ברשת ההברחה ולסכן יהודים אחרים – מתפנה רק עתה, בגמר החקירה, להרהר במצבו העגום.

געגועיו אל הרבי בוערים בליבו. הוא חייב להיכנס אל הרבי ל'יחידות'. אך מה עושים? הוא כאן והרבי שם!...

לפתע נזכר ר' מענדל בדברים ששמע פעם מהרבי בעצמו: "כל אלה (הנמצאים ברוסיה ובעיקר במאסר) שיתעצמו במחשבה עליו – אתעצם במחשבה עליהם". וכך הוא אמנם עושה. עומד לו ר' מענדל בקרן-זווית בתאו האפל, עוצם את עיניו ובמחשבתו הוא כאילו עומד עכשיו מול פני הקודש של הרבי ב'יחידות'. וכך, כשיעיניו עצומות ונפשו עטופת דבקות ברבי, 'מספר' ר' מענדל לרבי על מצבו.

באותו יום עצמו – ערב ל"ג בעומר – מקבלת משפחתו בלונדון מברק מניו-יורק הנושא את שמו של ר' מענדל ובו שתי מילים: "המברק התקבל". בני-המשפחה מופתעים. הם אינם מבינים לאיזה מברק הרבי מתכוון. לרגע עולה במוחם המחשבה המשעשעת כי אולי בכל-זאת הצליח ר' מענדל להערים על כולם ויצא מחוץ לרוסיה ומשם שלח מברק אל הרבי. אך כעבור זמן נודע בבירור כי ר' מענדל נשפט ונשלח לשמונה שנות מאסר וגלות. מברקו של הרבי נותר בגדר חידה.

רק כעבור שנים רבות, בשנת תשכ"ד, לאחר שריצה את כל שנות גלותו והצליח לצאת מרוסיה, פגש ר' מענדל את בני-משפחתו. ארזא הוא מספר להם על ה'יחידות' המיוחדת שחווה באותו יום עצמו שבו נתקבל מברק התשובה של הרבי. החידה נפתרה...

מהפכת כשרות בחבר-העמים

מוצרי-יסוד, ואף יותר מכך, כשרים למהדרין.

מדובר במערכת מפותחת של שחיטת עופות ובקר; ייצור דברי מאפה, שמן, קטניות, תבלינים ומוצרי חלב. "יהודי יכול היום להיכנס למרכול באוקראינה ולקנות שנים-עשר מוצרי-חלב כשרים למהדרים בהשגחתנו", אומר הרב וישצקי. הוא מוסיף בחיך כי "לקראת חג השבועות האחרון הוספנו לרשימת המוצרים האלה גם גלידה חלבית".

זרעי המהפכה

המהפכה בדונייצק היא דוגמה מייצגת למה שמחוללים כיום שלוחי חב"ד ברוב ערי ברית-המועצות לשעבר. זרעיה של מהפכה זו נזרעו על מצע של מסירות-נפש הרואית, על-ידי הרבי הקודם מליובאוויטש, רבי יוסף-יצחק, שבעצמו שילם על כך במאסר, בדיכויים ובייסורים.

חג הגאולה שלו ממאסרו, ב"ב בתמוז (תרפ"ז), הוא גם חג הגאולה וההצלה של מיליוני נשמות יהודיות שאילולא חסידיו הממשיכים בדרכו, היו אובדות לעמנו.

הרב וישצקי: "להיכנס למרכול ולקנות כשר"

שהתחוללה מאז בואם לדונייצק במילים הבאות: "בפורים הראשון שלנו בעיר היינו בבית-הכנסת, כדי למחות את המן, רק בעלי, אני ועוד כמה זקנים; השנה היה בבית-הכנסת רעש מחריש אוזניים בכל פעם שהזכר שמו של הצורך..."

מגוון מוצרי-יסוד

ואולם דומה כי גולת-ההכותרת של העשייה בדונייצק היא ענף הכשרות המתפתח מאוד בשנים האחרונות על-ידי 'ועדת הכשרות' של 'איגוד הקהילות היהודיות' שעליה מנצח הרב וישצקי. ענף זה, המשרת למעשה את כלל יהודי אוקראינה, מציע מגוון רב ומרשים של

בניין הגדול של בית-הכנסת ומרכז פעילות חב"ד בדונייצק שבאוקראינה שוכן ברחוב אוקטוברסקיה (על שם המהפכה הקומוניסטית, מהפכת אוקטובר), ודומה כי לא היה אפשר למצוא המחשה סמלית מזו למהפכה הרוחנית הגדולה הפוקדת את מה שהיה עד לפני כחמש-עשרה שנים ברית-המועצות.

רב העיר, הרב פינחס וישצקי (35), ורעייתו דינה חולשים היום, בעזרת משפחות נוספות שהגיעו למסגרת 'אור אבנר' ו'כולל חב"ד', על שורה ארוכה של מוסדות חינוך ויהדות. בין השאר מדובר בבית-ספר יסודי, לכשלוש-מאות תלמידים ותלמידות, ישיבה קטנה וגדולה לכחמישים צעירים, מעונות-יום וגנים לפעוטות ועוד. ביום רביעי השבוע החל בעיר מחזור ראשון של מחנה-קיץ לכמאה וחמישים בנות. מיד לאחר מכן יחל מחזור נוסף – לבנים.

פריחה במדבר שממה

כשהרב וישצקי ורעייתו הגיעו לדונייצק, לפני כעשר שנים, המקום היה מדבר שממה רוחני במלוא מובן המילה. "בכל העיר כולה, שהיא עיר-מחוז בת כשני מיליון תושבים, וקרוב לארבעים אלף יהודים, מצאנו רק בית-כנסת אחד, ישן ועלוב, שבקושי תיפקד", מספר הרב וישצקי. "שתי הפעולות הראשונות שלנו היו – שיקום חיי הקהילה ופתיחת מוסדות חינוך. ידענו שעתידי הקהילה תלוי בדור הצעיר". התלמידות הראשונות בגונן שפתחו היו שתי בנותיהם, מושקי וחשי. כעת מושקי כבר בת שתיים-עשרה וחשי ויש לה עוד כמה אחים ובעיקר המון חברות.

בריאיון שהעניקה הגב' וישצקי לפני זמן-מה לעיתון יהודי גדול בארה"ב, המחשיה את המהפכה

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי

ביטוח רכב במחיר הטוב ביותר במדינה

12 תשלומים ללא ריבית
שרות אישוי 24 שעות ביממה
הביטוח יהודי לציבור הדתי

מאמינים בביטוח כהלכה

1800-39-33-39

רשת גני חב"ד

להתחיל את החיים ברגל ימין

מאות גני-ילדים מעולים, בכל רחבי הארץ, ממתנינים לילדיכם

מוקד ארצי (24 שעות ביממה):

1700 700 358

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

צדק ושלום

שאלה: מאבק למען האמת והצדק עלול לעיתים לגרום מחלוקת. באילו תנאים מותר לעשות זאת?

תשובה: איסור מן התורה הוא "שלא להחזיק במחלוקת". הכוונה לא רק שלא לעורר מחלוקת, אלא גם לעשות הכול למנוע אותה. גם מי שאחרים חלקו עליו חייב לוותר על כבודו ולנסות להיכנע עם מתנגדיו (כפי שנהג משה רבנו במחלוקת קורח) כדי להפסיק את המריבה.

התורה ניתנה להכרעת שכלם של חכמי ישראל שהם בני-אדם, אף שאינם מושלמים והם עלולים לטעות. חילוקי דעות בענייני תורה והלכה הם אפוא דבר טבעי, אבל יש להיזהר שלא להופכם למחלוקת. כתב בעל התנאים: "רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לשם-שמים (!), הרחמן יצילנו ממנה".

מי שסבור כי כוונתו ביצירת מחלוקת היא לשם-שמים, חייב לבחון את הדבר בשני הביטויים: (א) האומנם תכלית כוונתו היא שתצא האמת לאור, והוא מוכן לקבלה גם אם

בסופו של דבר יתברר שהוא לא יצדק. (ב) אם המחלוקת עניינית בלבד, בדרך חיבה ורעות, בלא שנאה ומדינם.

בית-שמאי ובית-הלל, שנחלקו ב"מחלוקת לשם-שמים" במקומות רבים בכל התורה, לא הייתה קטטה אישית ביניהם, וחז"ל מעידים "שלא נמנעו בית-שמאי מלישא נשים מבית-הלל, ולא בית-הלל מבית-שמאי, ללמדך שחיבה ורעות נוהגים זה בזה, לקיים מה שנאמר (זכריה ח, ט) 'האמת והשלום אהבו'".

כשיש טענות על אדם, חייבים להזמין ולשמע מה בפיו. כל עוד לא נתבררו העובדות כהלכה בבית-דין, גם אם שמענו אותן משני עדים כשרים ונאמנים, אך זאת ב'דרך סיפור' ולא בתורת עדות, וההלכה היא ש"אין מקבלין עדות שלא בפני בעל-דין" – אין שום ודאות הלכתית שהדברים הם אמת, ודאי שאסור לשפוט אדם ולהחליט מה דינו או לריב איתו על-פי מידע זה.

מקורות: אבות פ"ה מ"ז. יבמות י"ב. סנהדרין ק"ב. רמב"ם בס' המצוות שורש ח, ורמב"ן בסו"ס זה. שו"ת רעק"א סי' צט. 'אורות קודש' – אדמו"ר הזקן, ברקלין תש"ט, סימנים י; ל. הרב זלמן-נחמיה גולדברג, קובץ 'מוריה', נחמ"א תשמ"ו.

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מונעדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנת בכרטיס אשראי (ולא דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120

